

ŞİRKETTE EŞ, GELİN DAMAT ÇALIŞAMAZ

**Doğtaş'ın
patronu Davut
Doğan, '50
sayfalık şirket
anayasası'nı
AKŞAM'a
anlattı:**

■ “30 yıl önce yazmaya başladık, sık sık da güncelliyoruz. Eş, gelin ve damat şirkette çalışamaz. Şirket gelirini riske sokan ceza öder. 3 kardeşim ödedi.” » 6'DA

DAMADA İŞ YASAĞI RİSKLİ İŞ YAPANA CEZA

'Aile anayasası'nı başarıyla uygulayan Doğanlar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Doğan, yasadaki kritik maddeleri şöyle anlattı: Gelin ve damatların şirkette çalışma yasağı var. Şirketi riske sokan ceza öder.

İLK aile işletmesinin 1870'li yıllarda kurulduğu Türkiye'de 3. ve hatta 4. nesile kadar geçen işletme sayısı maalesef çok az. Bunun en büyük nedeni de şirketlerin 'aile anayasası' olmaması. Şirketlerin uzun ömürlü olmasını amaçlayan 'aile anayasası' ile yönetilen şirketlerden biri de Doğtaş, Kelebek, Lova Yatak, Ruum Store ve Kelebek Mutfak markalarının yanı sıra son dönemde 'çöpten enerji' işiyle adından söz ettiren Doğanlar Holding. 50 sayfalık anayasayı 30 yıl önce yazmaya başladıklarını ve sürekli güncellediklerini belirten Doğanlar Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Davut Doğan, bu konuda bir de kitap yazmaya hazırlanıyor. "İsteyene anayasamızı veriyorum, yeter ki şirketler ayakta kalsın" diyen Davut Doğan, aile anayasasındaki kritik maddeyi esprili bir şekilde şöyle anlatıyor: "Eş, gelin ve damatların şirkette çalışma yasağı var. Onun için kimse gelip teklif edemez. 'Kızlardan birini tavlayayım. Girsem aileye, beni müdür yaparlar' diyen olursa avucunu yalar. Çünkü anayasamızda yok." Doğan anayasada ceza maddeleri olduğunu da belirtiyor. Davut Doğan'la, şirketin anayasasını ve Doğanlar Holding'in işlerini konuştuk:

■ **Öncelikle 2022'yi nasıl geçirdiniz, memnun musunuz?**

Halimizden memnunuz. Son 1 yıl içinde bin kişi iş almışız. Ciddi büyüme elde ettik. 3 ana sektörümüz var: Mobilya tarafında beklentilerimizin üzerinde, yüzde 100'e yakın büyüme sağladık. 2022'de mobilyada 3,8-4 milyar lira ciro kapama bekliyoruz. Gelirimizin yüzde 15'i ihracattan geldi. 2023'te ise mobilyada 7-7,5 milyar TL ciro beklememiz var. Enerji ve diğer işlerle birlikte bu yıl 11 milyar lira ciro hedefliyoruz. Geçen yıl 1 milyar yatırım yaptık, bu yıl da 1 milyar hedefliyoruz.

■ **İstihdam hedefinizi ne bu yıl?**

Bu yıl bin kişi daha işe almayı planlıyoruz. 600'ü mobilya grubunda, diğeri de enerji tarafında olacak. İstihdamda ilk 100 için deyiz. Sadece mobilya tarafından 2650 kişi çalışıyor.

■ **Kaç mağazaya ulaştınız?**

Hedefimiz bu yıl toplam 800 mağazaya ulaşmak. Yurtiçinde 226 Doğtaş, 209 Kelebek, 84 Love Yatak, 42 Kelebek Mutfak mağazası var. Toplamda ise şu an yurt içinde 561 mağaza bulunuyor. Bu markaların yurt dışındaki mağaza sayısı ise 87. Ancak biz e-ticarette de büyümek istiyoruz. ABD'de Doğtaş olarak bir mağaza ve depo açtık. Londra'da da Kelebek için depo ve mağaza açıp e-ticaret üzerinden satışlara başladık.

■ **Senegal'de de bir yatırım duyurmuşunuz. Ne aşamada?**

Kurduğumuz fabrikada mobilya üretimi başladı. Bu ay açılışı yapacağız. 25 milyon dolar

yasar.kizilbag@aksam.com.tr
PATRON KATI
YAŞAR KIZILBAĞ

Biotrend'i halka açtıktan sonra EBRD ortak olmuştuk, şimdi de ABD'li bir şirketle anlaştık. Ege Bölgesi'nde yer arıyoruz. Çöpe atılmış plastikleri toplayıp hammaddeye çevireceğiz. Ortak açıklamayla duyuracağız.

Davut Doğan

geliyor bekliyoruz. İsmi 'Büyük Afrika' anlamına gelen 'Big-A' koyduk. Biz Bigalyız. Benim fikrimdi. Şu an 60 kişi çalışıyor. 250'ye çıkacak. Oradan Afrika ve Amerika'ya açılacağız.

■ **Siz aile anayasası olan nadir şirketlerden birisiniz. Neler var anayasada?**

* 1972'den bu yana ticari hayatımızın 50. yılı. 36 yıldır da 6 kardeş ortaklık yapıyoruz. Biz ikinci kuşağız, aile meclisinden 14 kişi var. Kardeşler sektör başkanlıklarını yapıyor. Profesyonelleşme için her şirketin de genel müdürü var. Aile anayasasını 30 yıl önce yazmaya başladık. 10 yıl önce tamamlandı. 50 sayfalık bir anayasa ama zaman zaman anayasa tartışmasıyla maddelerde değişiklikler yapıyoruz. Anayasamızda huzur hakkı var. Eşit maaş alıyoruz. Yıllık hedefler koyuyoruz. Kim hedefi karşılamaz prim alıyor. Şirkete ekstrasından bütçe dışı para kazandıranlara da yüzde 5 kâr veriyoruz. Kazancın yüzde 10'undan fazlasını dağıtmaya dönük anayasa maddesi var. Eş, gelin ve damatların şirkette çalışma yasağı var. Onun için kimse gelip teklif edemez. 'Kızlardan birini tavlayayım. Girsem aileye, beni müdür yaparlar' diyen olursa avucunu yalar. Çünkü anayasamızda yok. Hisse devirleri, gençlerin mülk edinmesi ve aile üyesinin farklı işlere ilgilil şunlar var. Örneğin eşlere çalışma yasağı var ama dışardan desteklenir. Bunun da sınırı var, bizim sektöre rakip olamayacağı gibi 500 bin dolardan fazla destek verilemez. Siyaset yasağı var. Üye olamaz. İkinci dil eğitimi şartı var. Şirket karşıyor. Biz kendimize göre elbise biçtik.

■ **Bayağı kapsamlı bir anayasa. Ceza da var mı?**

Ödül olan yerde ceza da olur. Şirketi riske eden ceza öder. Üç kardeş bizde disiplin kurulu tarafından para cezasına çarptırıldı, yanlış fiizibiliteden dolayı.

■ **Zaman zaman anayasayı güncelleyorsünüz dediniz. Hangi alanlar onlar?**

Ailenin gençlerine evlilikte 5 yıl bitmeden mal-mülk edinme yasağı vardı. Ancak evlilik yaşları artık geciktiği, 35'lere geldiği için kaldırdık. Ama zamanında bizim için önemliydi. O zaman Komünist rejim uyguluyorduk. O zaman 6 kardeş tek model araba alıp sadece renk tercihini soruyorduk.

■ **Şirketlere tavsiye ediyor musunuz aile anayasası?**

Tüm şirketlere tavsiye ediyorum. Çünkü şirketler milli servet. Sadece bizim şirkette 3200 kişi çalışıyor. 700 bayide 5 bin kişi var. 120 atölye 8 bin kişi bize iş yapıyor. Aileleriyle birlikte 35 bin kişi. Bizim bir hatamız 35 bin kişinin dengesini bozar. Aile anayasası şart. Baba ölüyor, iki kardeş 8 metre kare cepheli dükkana ikiye bölüyor, ikisi de kapatıyor. Birleşin. Modoko'daki dükkanlar bazen bana soruyor 'Abi ne yapalım' diye. Dükkanı yık yanındakiyle birleştir diyor. Çünkü mobilyada 40 bin rakip var. Türkiye'de 13.500 ayakkabıcı var. Ayakkabıcıdan fazla mobilyacı olur mu?

■ **Siz deneyimlerinizi kitaplaştırmayı seviyorsunuz. Var mı aile anayasası ile ilgili yazma fikri?**

Öyle bir fikirim var. Bir akademisyen arkadaşına 'her madenden nedeni var onu anlatayım yazalım' dedim. Bizim aile anayasamızı hangi şirket isterse veriyorum. Yeter ki o şirket ayakta kalsın, ömrü uzasın.

ÇÖPTEN 5 TANE PIRLANTA GİBİ İŞ ÇIKARDIK

■ **Enerji tarafında neler yapıyorsunuz, yeni yatırım var mı?**

Biotrend'de bizim işimiz entegre katı atık yönetim sistemi. Biz 18 sahinin 16 tanesinde çöpten elektrik üretiyoruz. Diğer iki tesis ise biyokütle dedijimiz orman ve zirai atıkları toplayıp enerji üretiyor. Üç tesiste ayrıştırma var. Demiri, kâğıdı, camı ayrıştırıp hammadde firmalarına geri satıyoruz. 25 yıllığına yapıp işletiyoruz. Belediyeler bize çöpi getiriyor. Onlara cirodan pay veriyoruz. Çöpleri çürüterek içindeki metan gazını alıp elektrik üretiyoruz. Çöplerin çürütmesiyle dipte kalanları da gübre haline getiriyoruz. Onları da belediyelere satıyoruz. 4,1 milyon ton sera gazı salınmasını engelliyoruz. 4 milyon ton karbonu Londra piyasasında satıldı. 20 milyon dolarlık anlaşma yaptık. 5 milyon dolar 2022'de işlem gördü, kalanı bu yıl kasaya girecek. Yani hammadde, elektrik, gübre ve karbon satıyoruz. 5. gelir kapısı ise seracılık. Sahanın yanına ilk serayı Sivas'ta kurduk. İlk domatesi Hollanda'ya satacağız.

■ **Ne işler çıkarılmışınız çöpten...**

Ben de şaşırımdım. Enerji Başkanımız kardeşim İlhan dedi ki 'Bir iş buldum'. Bizi çöpe sokma, markanın imajı var. 'Doğtaş çöpe mi uğraşıyor' diyecekler. 'Bu çöp değil pirlanta işine giriyoruz' dedi. 5 tane işi çöpten çıkardık.

■ **Peki nasıl oldu başlangıç?**

Almanya'dan teklifler geliyordu. Pek itibar etmemiştik. Malatya'da 4-5 tane mühendis yapmış. Bize geldiler, 'büyükem istiyoruz' diye. Öyle başladık. Şimdi Balkan ülkeleri ve Afrika'nın çöpi ile de ilgileniyoruz. Arkadaşlarımız görüşmeler yapıyor. Birçok ülkeden bakan düzeyinde gelip tesislerimizi geziyorlar.

Felsefe eğitime başladım

■ **İş dışında neler yapıyorsunuz?**

SEKTÖREL demeklerle ilgileniyorum. En son Mobilya ve Yatak Sanayicileri Derneği'ni kurduk. Onun dışında yazın havuza kışın saunaya gidiyorum. Golf oynamak istiyorum ama henüz başlamadım. İktisat okumuştum. Şimdi üniversitede felsefe eğitime başladım. Seviyorum felsefeyi. Antika ararım var 6 tane ama ilgilenmiyorum. Yer bulsam daha fazla alacağım.

HİDROJEN ENERJİSİ TESİSİ KURACAĞIZ

■ **Yeni planlarınız var mı? Yatırım satın alma gibi?**

Seçimden sonra holdingi halka açmayı düşünüyoruz. Bir de satın alma planımız var. Büyümek için bir şeyler yapmamız lazım. Mobilyada İtalyanlar önde olduğu için orta ölçekli bir İtalyan işletmeyi al-

mayı düşünüyoruz. Marka ve tesisi birlikte alıp oradan yayılmak istiyoruz. Enerjiye ise tesislere ayıracağız, sera ve gübre üniteleri kurmayı düşünüyoruz. Bazı tesisleri ise hibrit yapıyoruz. Rüzgar ve GES'ler kuruyoruz. Ayrıca hidrojen elektrik üretimi için

tesis kuracağız. İstanbul Üniversitesi ile çalışıyoruz. İnşaat tarafında ise 10 yıldır Yenibosna'da dönüşüm için arsa topluyoruz. Mayıs veya haziran gibi lansman yapacağız. Açık AVM ve rezidanstan oluşan karma proje olacak.

